

In 1925, ten slotte, werd een zeer belangrijk, groot stuk van Isaac van Ostade aangekocht, een „Halte voor de herberg” (h. 75, b. 108.5 c.M.; zie Hofstede de Groot's bekend „Verzeichnis”, nrs. 22 en 56), een werk met een deftige serie van voormalige eigenaars, van wie de laatste waren Vorst Demidoff te Parijs en Alfred de Rothschild te Londen.

Voor de herberg — een oud, half tot ruïne vervallen bouwsel, door klimop en ander gewas gedeeltelijk overgroeid — is een boerenkar stilgehouden, bespannen met twee paarden, waarvan één de onvermijdelijke, ook bij Wouwerman zoo frequente, schimmel. Een knappe, blonde vrouw (in type en kleeding herinnerend aan de reizigers op andere stukken van den schilder) is voorop het voertuig gezeten, afgekeerd van een tot haar pratend, ruiterslijk gekleed jonkman. Wat mistroostig en verstrooid kijkt zij naar terzijde, over een bedeljongetje heen, dat zijn hoed ophoudt voor een aalmoes. Over het linker-achterwiel klimt de voerman tegen de kar op, om er wat uit te halen. Bantrekend schooier- en bedelvolk, luierende, rookende en drinkende landlieden, kippen, honden, een varken, krioelen door elkaar. Twee ruiters, van aanzienlijker voorkomen dan de hen omringende dorpingen, rijzen op hun paarden boven het gewoel uit, zich nederbuigend tot het bestelde gelag. Wat op zijde staat een andere boerenwagen met afgespannen schimmel. Vlak-bij de herberg, slechts een paar stappen meer naar den achtergrond, staat een kerk, door hoog geboomte van een fijn-groene kleur beschaduwd. Deze zeldzaam gave schilderij is in het voorgrondwerk en de figuren uit fijne, vaste zettingen, en elders, zooals in de lucht, uit breede streken en sterke, maar gevoelige, luchtige vegen opgebouwd in immer smeuge, sappige verven van gevarieerd-doorzonde kleur. Van groote techniek, vastberaden en verfijnd, is de rijk-genuanceerde detailschildering van de gebouwen en figuren, van opmerkelijke subtiliteit de vervloeiing van het licht; zuiver afgewogen zijn de pakkende tegenstellingen tusschen lichter en donkerder kleurgroepen, tusschen koeler en warmer afgestemde partijen, met, in het midden, de diagonale, zacht-helle lichtsrook van de door karresporen doorgroefde wegbocht.

Het zwaartepunt der schakeering valt op het contrast tusschen de fijn-grijze kleur der hooge, dun-bewolkte lucht eenerzijds en den warmbruinen, welig doorwerkten toon van de oude herbergmuren rechts en de donkerder, koeler schaduwpartij van den wilgeboom en het lage struikgewas links, anderzijds.

Een bijzondere en hem licht afgaande liefhebberij van Isaac van Ostade is de, ook in dit stuk opvallende, soepele weergave van de houdingen der verschillende, meestal zoo bewegelijke figuren, die, ondanks hun veelheid en hun woelig pêle-mêle, hoegenaamd niets druks of zelfs maar onrustigs